

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Posza Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Posza Éva Erika ügyvéd/ által képviselt felperesnek a Mateszné dr. Bachmayer Anita jogtanácsos által képviselt Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Központi Hivatal Hatósági Főosztály Dél-dunántúli Kihelyezett Hatósági Osztály alperes ellen illetékügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Somogy Megyei Bíróságon 5.K.20.246/2008. számon indított és ugyanezen bíróság 2008. április 29-én kelt 5.K.20.246/2008/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes részéről 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Somogy Megyei Bíróság 5.K.20.246/2008/3. számú ítéletét - az indokolás részbeni megváltoztatásával - hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000 /azaz tízezer/ forint felülvizsgálati perköltséget.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Dél-dunántúli Regionális Igazgatóság Illetékosztálya a ... számú fizetési meghagyásában a felperes terhére a ... hrsz-ú, szám alatti lakás 1/2-ed tulajdoni hányadának a megszerzése után ... Ft illetéket szabott ki.

A felperes ...-én az illeték törlése, mérsékelése vagy részletekben való megfizetése iránt kérelmet terjesztett elő. Előadta, hogy ... dolgozik, a férje ..., 3 gyermeket nevelnek, a lakást banki hitelből vásárolták. Havi jövedelmükből a rezsiköltségek, a törlesztőrészlet megfizetése után a megélhetésükre is alig marad.

Az APEH Dél-dunántúli Regionális Igazgatóság Fizetési Könnyítések Osztálya /a továbbiakban: elsőfokú hatóság/ a napján kelt ... számú határozatával a kérelmet elutasította. Indokolása szerint a kérelem és mellékletei, a szükséges adatlap, a környezettanulmány, a Gépjármű-nyilvántartás illetve a Földhivatal Információs Rendszerének adatai összevetésével megállapította, hogy a család a megvásárolt lakáson kívül rendelkezik még egy ingatlanban ... Ft becsült értékű, 1/4-ed résztulajdonnal, továbbá ... Ft forgalmi

értékű személygépkocsival, az adatlapban illetve a környezettanulmány során kiadásait eltérő összegben tüntette fel, ezért az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény /a továbbiakban: Art./ 1.§-ának /6/ bekezdése, 133.§-ának /1/ és /4/ bekezdése, 134.§-ának /1/ és /4/ bekezdése alapján a kérelem teljesítése nem indokolt.

A felperes fellebbezésében előadta, hogy a házban - amelynek 1/4-ed tulajdoni részét az édesapja halálával örökölte meg - az édesanyja lakik, így az eladhatatlan; az öreg autójuk javítására nincs fedezetük; és további hitel felvételére kényszerültek, ezért eltérő összegű kiadásainak az adatlapban illetve a környezettanulmány során meghatározott összege.

Az alperes a napján kelt ... számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes keresetében az alperes határozatának megváltoztatásával a kérelme teljesítését, illetve a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint a hatóság a rendelkezésére álló adatokat hiányosan és nem megfelelően értékelte.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Indokolása szerint a felülvizsgálni kért határozatok nem felelnek meg a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 339/B.§-ában foglalt, a mérlegelési jogkörben hozott határozatokra vonatkozó követelményeknek. A határozatokból a mérlegelt szempontok közül hiányzik a lakásszükséglet mértékének meghatározása, a meglévő bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége sem állapítható meg teljes bizonyossággal, a hatóság az eltérő adatszolgáltatást, a gépkocsit, a házastárs illetékfizetési kötelezettségét nem megfelelően értékelte. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság szerint a felperes javára az illetéktartozás mérséklésének van helye, a mérték nagyságának megállapítása során pedig a nem, illetve a nem megfelelően vizsgált körülményeket a mérlegelési körbe kell vonni, okszerű értékeléssel.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az ítélet sérti a Pp. 339/B.§-át, az Art. 1.§-ának /2/ és /6/ bekezdését, 134.§-ának /4/ bekezdését. Fenntartotta a határozatában foglaltakat azzal, hogy az elsőfokú bíróság az illetéktartozás kötelező mérsékléséről nem dönthetett volna.

A felperes ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§-ának /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint kisebb részében alapos.

A peres felek között nem volt vitatott, hogy a hatóság a felperesi kérelemről az Art. megfelelő jogszabályhelyeinek /133.§, 134.§/ alkalmazásával döntött, hogy a tényállás tisztázása során az Art. 97.§-ának /4/ bekezdésében előírt kötelezettségét teljesítette, a felperes azt sérelmezte, hogy a hatóság a kérelem elbírálása során a rendelkezésére álló adatokat nem teljes körűen és nem megfelelően értékelte.

A Pp. 339/B.§-a szerint mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok értékelése alapján azt állapította meg, hogy az adóhatóság határozatai e jogszabályhelyben foglaltaknak nem feleltek meg.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Pp. 275.§-ának /1/ bekezdése alapján a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye. Az elsőfokú bíróság értékelte a közigazgatási eljárás teljes anyagát, a felek perbeli nyilatkozatait, beadványaikat, ily módon a bizonyítékokat a Pp. 206.§-ának /1/ bekezdése alapján a maguk összességében értékelte, és meggyőződése szerint bírálva állapította meg, hogy az alperes határozatában a mérlegelés szempontjai nem teljeskörűen feltüntetettek, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége sem állapítható meg teljes bizonyossággal.

Jogszabálysértést a megállapított tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése megalapozhat, ilyen jogsértést azonban a felülvizsgálati kérelem alapján a Legfelsőbb Bíróság nem állapított meg.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 221.§-ának /1/ bekezdése szerint ítéletében részletesen megindokolta álláspontját, miszerint az adóhatóság határozata sérti a Pp. 339/B.§-ában foglaltakat. Az alperes érvelése lényegében a bizonyítékok ismételt egybevetésére, felülmérlegelésére irányult, amire a Legfelsőbb Bíróságnak nincs jogszabályi lehetősége.

Mindezek folytán a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet, a Pp. 275.§-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az új eljárás során az adóhatóság az elsőfokú bíróság által meghatározott szempontok alapján köteles eljárni, majd ismételten dönten, ezért téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy „a megismételt eljárásban a felperes javára az illeték mérsékelésének van helye”, a Legfelsőbb Bíróság e megállapítást az indokolásból - annak részbeni módosításaként - törölte.

A Legfelsőbb Bíróság az alperest a Pp. 270.§-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 81.§-ának /1/ bekezdése alapján kötelezte a felperes felülvizsgálati költségének a megfizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viseléséről a Legfelsőbb Bíróság a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14.§-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2009. június 4.

**Dr. Lomnici Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Kurucz Krisztina sk. előadó bíró,
Dr. Kárpáti Magdolna sk. bíró**